ضیا ناصری.

یتیملر

30

«یول» کتابخانه‌سی نشریاتندن
۷۵ نچی کتاب.

Казань,
Электро-Типографія ,,МААРИФЪ"
1913 г,

„یول،، نشر یاتندن ادبیات کتابلری:

آخوند حضرت	رومان. کبیر بکر اثری	بهاسی ۱۲ تین.
جانلی قورچاقلر	„ „ „ „	۱۲ „
تاریخی پییصه	„ „ „ „	۷ „
بەیرم خاطرەلری	„ „ „ „	۵ „
قاره طاب	„ „ „ „	٦ „
کرەیتصر وقا صوناتا	لیف طولستویدن ترجمه „	۵۵ „
ایکی محبت	پییصه ع. د. اثری „	۱۲ „
آول قزی	„ „ „ „ „	۱٤ „
حسیات باصقچلری	شعر طریف بشیری „	۸ „
گل بانچەسی	„ حبیب اسحاقی „ „	۱٤ „
امید یلدزم	„ م. اوقماصی „ „	۱۲ „
وجدان عذابی	رومان ویقتور هوغون ترجمه „	۱۵ „
مکتوب	„ قوزلو اثری „	۱۵ „
کر یوو هم آلارنی صاقلاو	فرزیه ابراهیموا „	۱۰ “
کمنك بالاسی	رومان ضیا ناصری „	۸ „
اوزولگان امید	„ عبدالعزیز منامیپف „	۱۵ „
ایمچیلر قربانی	پییصه „ „ „	۱۰ „
اوشانچسز یولغه بر آدوم	„ „ „	۱۳ „

ضیائ ناصری.

یتیملر

پییسه ۳ پرده‌ده

„یول،، کتابخانه‌سی نشریاتندن
۷۵ نچی کتاب.

Казань,
Электро-Типографія ,,МААРИФЪ"
1913 г,

اويناوچيلر:

قدوس افندی — ۴۵ یاشلرنده، زورغنه بر فیرماده، کوب یللردن بیرلی ماگازینده خدمت ایته.

فاطمه خانم — آنڭ خاتونی، ۳۸ یاشلرنده، سلامت تەنلی، تربیەلی گنه بر خاتون.

نافزه — آلارنڭ قزی، ۱۷ یاشلرنده، گیمنازیەده اوقی.

منصور، ساجده — آلارنڭ بالالری، کچکنەلر.

ولی‌الله، صابرجان — ماگازینده‌گی یاش پریکازچیکلر.

فتاح — قدوسنڭ یاقن دوستی، کچکنه بر سوداگر. ٤٠ یاشلرنده.

مرغوبه، نائله — ١٣،١٤ یاشلرنده، نافزەنڭ شاکردلری.

دوختر، آکالودچنی نادزیراتیل، مامورلر، آصراو قز.

(واقعه قزانده بولا)

برنچی پەردە.

چیسطاغنه جیشترلغان. زورغنه بربولمه. اوڭ یاقده، استیناغه یاقن بر ییرده کاراوات، اورتا ایشك یانندەراق آیاق ماشیناسی، ماشیناطوغریسنده استیناده زور ساعت. صول یاقده، استیناغه یاقن ییرده، اطرافینه مەخکی اورندقلر قویلغان. زورغنه توگەرەك اوستەل. اوستەلدن آزغنه آریراق بولمه ایشگی. اورتا ایشك ایله بولمه ایشگی آراسنده کاموت ایله کوزگی. فاطمه خانم، موڭایو بقنه کویلەب، ماشینادە ئەیبرتگوب اوطوره. منصور بلەن ساجده کاموت آلدنده ایدانده اویناب اوطورالر. نافزه گیمناز بەده. شول آراده اورتا ایشکدن آصراو قز کیلوب کره.

آصراو قز — فاطمه آپا! ما گازینده‌گی ولی‌الله آبظی کیلگان، سزده جوموشم بار، دی.

فاطمه — یاری، کرسون! (ولی‌الله، بولمەگه کره)

ولی‌الله — ایسانمیسز، فاطمه آپا!

فاطمه — خدایغه شکر، اوزگز صاو یوریسزمی؟

ولی الله — خدایغه شکر. فاطمه آپـا! مین. . .، سزگه. . .، بر آزغنه. . .، کوڭلسز. . .، خبر کیتردم. سز ایندی. . .، فـاطمه آپـا، اوزڭزنی بر آزغنه طوتارغه طریشڭز!

فاطمه — نرسه، نیندی کوڭلسز خبر!؟ نی بولدی!؟ زنهار تیز رەك سویلەڭز!

ولی الله — یوق، فـاطمه آپـا! سز اول قدر قاوشاماڭز ئلی! بیك آرتق قاوشارلق اش توگل. تیك قدوس آبظی بر آزغنه کیفسزلەنوب کیتدیده، مین ایزوشچیك بـلەن ئویگه آلوب قـایتدم. انشاالله کیچەر، بر نرسەده بولماس. زنهار، سز بیك اول قدر قاوشاماڭز ئلی!

فاطمه — (اورنندن سیکروب توروب) نی بولدی؟ ولی الله! زنهار تیز رەك ئەیتسەنە! ئلله، قدوس آبظاڭ ئولدیمی؟

ولی الله — یوق، فاطمه آپا، یوق! قدوس آبظی بر آز کیفسزلەنوبکنه کیتدی. سز زنهار طنچ بولڭز! منه حاضر، بز آنی آلوب کرەمز. سز، آنی یاتقررغه اورن حاضرلەب قویڭز! (چغوب کیته.)

فاطمه — (قاوشاب) یاربی، خدایم! نی گنه بولدی ایکان، ئلله ئولدیمی ایکان. . ! (کاراوات یانینه باروب، مندەر، یورغانلرنی رەتلەب اورن حاضرلی)

(اول آراده، اورتا ایشکدن ولی الله ایله صـابرجان، قدوس

ولی الله — خدایغه شکر. فاطمه آپا! مین...، سزگه...، بر آزغنه...، کوکلسز...، خبر کیتردم. سز ایندی...، فاطمه آپا، اوزگزنی بر آزغنه طوتارغه طریشگز!

فاطمه — نرسه، نیندی کوکلسز خبر!؟ نی بولدی!؟ زنهار تیز رهك سویله گز!

ولی الله — یوق، فاطمه آپا! سز اول قدر قاوشاماگز ئلی! بیك آرتق قاوشارلق اش توگل. تیك قدوس آبظی بر آزغنه کیفسزله‌نوب کیتدی‌ده، مین ایزوشچیك بله‌ن ئویگه آلوب قایتدم. انشاالله کیچه‌ر، بر نرسه‌ده بولماس. زنهار، سز بیك اول قدر قاوشاماگز ئلی!

فاطمه — (اورنندن سیکروب توروب) نی بولدی؟ ولی الله! زنهار تیز رهك ئه‌یتسه‌نه! ئله، قدوس آبظاك ئولدیمی؟

ولی الله — یوق، فاطمه آپا، یوق! قدوس آبظی بر آز کیفسزله‌نوبکنه کیتدی. سز زنهار طنچ بولگز! منه حاضر، بز آنی آلوب کره‌مز. سز، آنی یاتقررغه اورن حاضرله‌ب قویگز! (چغوب کیته.)

فاطمه — (قاوشاب) یاربی، خدایم! نی گنه بولدی ایکان، ئله ئولدیمی ایکان..! (کاراوات یانینه باروب، مندر، یورغانلرنی رەتله‌ب اورن حاضرلی)

(اول آراده، اورتا ایشکدن ولی الله ایله صابرجان، قدوس

افندینی کوتاروب کرتوب کاراواتقه یاتقرالر. فاطمه خانم' کاراوات یاننه کیلوب' ایرینڭ اوستینه یورغان یابا. آصراو قز اورتا ایشك یاننده آبتراب قاراب طورا. اویناب اوطورغان منصور بلەن ساجده اورنلرندن سیکروب طورالرده' یوگروب کیلوب ئەنیلرینڭ ایتاگینه یابشوب، جلی باشلیلر.

ساجده — ئەنیم! نی بولدی؟ ئەتییم نیشلەگان، ئە؟

فاطمه — یوق، بالام! برنرسەده بولماغان. بارغز، سز تیگی بولمەگه چغوب طوروگز ئلی! (آصراوغەقاراب)

فاطمه — قزم! مه، ئلی! بولارنی، تگی یاقغه آلوب چغوب طور! (آصراو قز، منصور بلەن ساجدەنی قوللرندن طوتوب ایکنچی بولمەگه آلوب چغا. فاطمه، آبتراغان حالده کاراوات یانینه کیلوب' ایرینڭ حالن صوراشا)

فاطمه — افندی! نی بولدی، سیڭا! قای یرڭ آورتا؟ یاربی خدایم! ئلله حالڭ بیك آورمی؟ (قدوس افندی، بر نرسه آڭلامی، دەشمی' جانسز کبك یاتا. ولی‌الله بلەن صابرجان اوز آرا سویلەشەلر).

ولی‌الله — نیچككنه ایتوب ئەیتورگه ایندی؟! بیك اوڭغایسزلانوب کیتمەسه یارار ایدی.

صابرجان — جایلابقنه ئەیتورسڭ ایندی. نیشلیسڭ بیت! ئەیتمیچەده بولمی. بلکه جایلاب ئەیتکاچ، اول قدر اوڭغایسزلانماس ئلی.

فاطمه — (آبتراب، جلاغان‌صمان) یاربی خدایم! ئلله بتونلای حالی ناچارمی؟ دەشمیده، سویلەمیده. ئلله تاغی سویلەگاننیده ایشتمی، آڭلامی! یاربی خدایم!

بار ایکان کوره‌سیلرم! (ولی‌الله‌غه قاراب) ولی‌الله! ئه‌یت ئلی زنهار! نی بولدی صوڭ، قدوس آبظاڭا؟

ولی‌الله — فاطمه‌آپا! زنهار بر آزغنه صبرلی‌بولڭز، اول قدر قاوشاماڭز، بورچولماڭز! انشاالله بر نرسه‌ده بولماس، کیچه‌ر. قدوس آبظی‌نڭ حالی اول قدر قورقورلق، آبترارلق‌توگل. اول‌تیك، بر آز کیفسزله‌نوبکنه کیتدی.

فاطمه — (جلاب)نیچك بر آزغنه کیفسزله‌نو بولسون! بتونله‌ی جانسز کبك، بر نرسه‌ده بلشترمی یاطا بیت! صوڭ، نی‌بولدی؟ کینه‌تدن گنه نیچك آوروب کیتدی؟ ئه‌یت ئلی زنهار!

ولی‌الله — اول پریلافکا آراسنده، شورلك‌گه طاوارلر اورناشدروب طوره ایدی. شول آراده بر آز باشی ئه‌یله‌نوب کیتکان کوره‌سك. پریلافکه آراسینه جغلغان. شوندن بر آز قورقنغان بولورغه کیره‌ك، شونڭ‌اوچون بر آزغنه هوشی‌کیتکان کبك بولوب طوره.

فاطمه — ئلله بر بر زحمت قاغلدیمی ایکان؟ یاربی خدایم! ئلله‌نیندی، اوکنچلی آورغنه بولماسه یارار ایدی.

صابرجان — یوقلا، فاطمه آپا! بو برده آندی قورقنچلی آورو توگل. انشاالله، بو تیز کیچه‌ر. سز، یوقغه اول قدر اوزڭزنی بورچوماڭز، بر آزغنه صبرلی بولڭز!

ولی‌الله — درست، فاطمه آپا! اوزگزنی بوقغه‌غنه بورچیسز. انشاالله بر نرسه‌ده بولماس. منه حاضر دوختر کیله. قاراب داروون بیرر، انشاالله کیچه‌ر. قاوشاماگز، بورچولماگز، فاطمه آپا!

فاطمه — ئه‌ی!.. ولی‌الله! قاوشاما، بورچولما! دیسک. ایرک شولای آوزسز، تلسز بولوب قایتوب، هوشسز بولوب یاتسون‌ده؛ قاوشاما، بورچولما ایمش! اول نی دیگان سوز؟! یاربی خدایم! اوزک یاردم بیر! کچکنه بالالریمه مرحمت قیل، خدایم! ئواوب، نیتوبکنه کیتمه‌سه یارار ایدی. (اول آراده دوختر کیلوب کره. کاراوات یانینه باروب آورونک کوزارن آچوب آیاق وقوللرن طوتوب قاری. فاطمه وباشقه‌لر بر چیتده‌رک طاوشسز، طنسزغنه آبتراشوب قاراب طوره‌لر. دوختر قوین کسه‌سندن کچکنه دفترن قارالی قلمن چغارادە اوسته‌ل یانینه اوطوروب ریتسیب یازوب ولی‌الله‌غه بیره. شول آراده ولی‌الله ایله آقرتنغنه نرسه‌در سویله‌شه‌لر. دوختر ایسانله‌شوب چغوب کیته).

فاطمه — ولی‌الله! دوختر، نرسه؛ دی؟ تریلور، دیمی؟

ولی‌الله — ئه!.. ایی! شولای، دی. تریلور، دی. منه بو دارولرنی آلوب قایتوب اچررگه قوشا. (چیتکه قاراب، اوز اوزینه) تریلور، دیمی اینلی، ایرته‌گه کیچکه، بیک کوب طورسه بورسی کونگه ئوله‌ر، دی. (صابرجانغه قاراب).

ولی‌الله — صابرجان! مه، سین آپتیک‌که باروب شوشی دارولرنی یاصاتوب قایت ئلی! سین قایتقانچه

مین مونده طوروب طورورمن. (صابرجانغه ریتسیب بلەن آقچه بیره. صابرجان چغوب کیته) اول آراده آصراو قز بولمه‌گه کروب:

آصراو قز — فاطمه آپا! بر آزغه‌غنه تگی بولمه‌گه چغوب کرگز ئلی! آنده منصور بلەن ساجده جلاب ئوله‌لر ایندی. هیچ طوقتاتوب بولمی اوزلرن.

فاطمه — یاربی خدایم! بار ایکان! یه جلاسالر، جلارلرده بته‌ر ئلی. مونده آلارنڭ جلاولرندن‌ده آورراغی بار.

ولی‌الله — چغوب کرگز، فاطمه آپا! مونده مین بار بیت ئلی. (فاطمه. اختیارسزلانوبقنه چغوب کیته. ولی‌الله بولمه‌ده یالغز قالوب اوز اوزینه)

ولی‌الله — ئه‌یتمه‌سه‌ڭ اوکغایسز، ئه‌یتسه‌ڭ تاغی هیچ یارامی. دوختر ئه‌یته: «هیچ دارو، فلان فائده ایته طورغان توگل. تیك مین، خاتون، بالالرن بر آز طنچلاندرور اوچونگنه، کشینی اوسپا کویت ایته طورغان، جیکلگنه بر دارو یازدم. آکار پارالیچ بولغان. ایرته‌دن، بورسی کوندن قالماس، ئوله‌ر» دی.
(اول آراده صابرجان قایتوب کره‌، آنڭ آرتندانوق فاطمه‌ده ایکنچی بولمه‌دن کیلوب چغا: ولی‌الله دارونی قولینه آلوب)

ولی‌الله — فاطمه آپا! قایا، بر استاکان بلەن بر آزغنه صو بیرگز ئلی! قندوس آبطیغه دارون اچررگه کیره‌ك. (فاطمه‌، آشغوب چغوب کیته‌ده استاکان بلەن

صو کیتروب بیره. ولی‌الله، صوغه بر نیچه طامچی دارو صالاده، کاراوات یانینه کیلوب آوروغه اچرمك بولا. آورو، هیچ قوزغالمی. طاوشسز، حرکتسز یاطا).

ولی‌الله – بولایغنه اچروب بولماس آخری. فاطمه آپا! مه‌گز ئلی، دارونی طوتوب طورگز! (استاکاننی فاطمه‌غه بیره) مین قدوس آبظی‌نی کوتاروب اوطورتیم، صابرجان! سین آرقاسینه منده‌ر قویوب، بر آزغنه طوتوب طوروسڭ. (ولی‌الله، آورونی کوتاروب اوطورتا. صابرجان، آورونڭ آرقاسینه منده‌ر قویوب طوتوب طوره.

- ولی‌الله، فاطمه‌نڭ قولندن استاکاننی آلوب، جایلابقنه آوروغه دارونی اچره‌ده اوڭغایلابقنه یاتقرا. فاطمه، کاراواتقه یاقن کیلوب ایرینڭ اوستن یابا،

ولی‌الله – منه فاطمه آپا! خدایغه شکر. قدوس آبظی‌غه بیك جایلابقنه داروون‌ده اچردك. اول حاضر بر آزغنه طنچلاب یاطوب طورسون، بز ماگازینگه قایتیق، آنده خدمتلر بار. سز برده بورچولماگز! آرتق خفالانماگز! انشاالله کیچه‌ر. دوختر ئه‌یته‌،... ایی،... ایرته‌گه،... بورسی کونگه،... دی. ایی،... بورسی کونگه،... تریلور، دی. حاضرگه صاو بولوب طورگز! مین کیچن، کیبت یابقاچ کیلوب کیتارمن ئلی.

فاطمه – یاری، ولی الله! زنهار کیله کور. قدوّس آبظاگنی طاشلاما ایندی. سین یاش کشی، بر آز بولشور، قاراشورسڭ. خدای بیروب تریله گنه کورسون ایدی ایندی.

ولی الله — تریلور، انشاالله تریلور. سز برده خفالانما گز، فاطمه‌آپا! یه، خوش صاو بولوب طورگز!

فاطمه — خوش، صاو بولگز! رحمت! (ولی الله بله‌ن صابرجان چغوب کیته‌لر. فاطمه، صول یاقده‌غی‌اوسته‌ل-یانینه کیلوب اوطوراده اوز اوزینه):

فاطمه — تریله گنه کورسه یارار ایدی، خدایم!. نافزه‌ده‌قایتورایندی. آڭارغه نیچك ایتوبکنه ئه‌یتورگه. یاش بالابیت ئلی. بیك اوڭفایسزلانوب کیتمه‌سه‌گنه یارار ایدی. یاربی، خدایم! اوزڭ صبر بیر! (اول آراده، قدوس افندی، یوقودن اویانغان صمان کوزلرن آچوب، اوڭ قولی ایله نی‌در اشارت قیلا. نرسه‌در سویله‌مکچی بولاده سویلی آلمی. فاطمه، کاراواتقه یاقن کیلوب):

فاطمه — نی حال افندی! برەر نرسه کیرا کمی ئلل؟ حالڭ نیچك؟ دارو اچکاچ بر آز جیڭلایگاندر. (قدوس افندی قولی بله‌ن ئلله نرسه‌اشارت قیلا، خاتونینڭ یوزینه قاری لکن هیچ جواب بیره، سوزسویلی آلمی. اوڭ یاق قولی بله‌ن آیاغی بتونلای جانسز. هیچ قیملدامی‌ده.)

فاطمه — سویلی‌ده آلمی بیت خدایم! نرسه کیراك ایکان صوڭ..!؟ نرسه‌در. ئه‌یتمه‌کچی بولاده بیت، برده آڭلی آلمیم. سویله‌گه‌ننی ایشته، آڭلیمی ایکان؟ آنسن‌ده بلوب بولمی ایچماسام. یاربی، خدایم! نی حاللرگه قالدم. الهم، اوزڭ خیری ایله‌ن شفا وسلامتلك بیر! (اول آراده، قاوشاغان، قورقغان حالده نافزه کیلوب کره. قولنده‌غی صوەکاسن اوسته‌ل اوستینه طاشلی‌ده. ئه‌نیسی یانینه کیلوب):

نافزه — ئه‌نکایم! ئه‌تیمه، نی بولدی، ئه؟

فاطمه – يوق، بىكەم! يوق، قزم، بر نرسەدە يوق، تيك بىر آزغنه كيفسزلەنوب قايتقان. دوختر تر بلور، دى. انشاالله كيچەر، قزم! بر آزغنه صبرلى صبرلى بوليق، بالام!

نافزه – قاى يىرى آورتا صوكڭ؟ (كاراوات يانينه باروب ئەتيسى نڭ باشن طوتوب قارى. آنڭ حالن صوراشا):

نافزه – ئەتييم! نى حالڭ بار؟ قاى يرڭ آورتا؟ ئلله باشك آورتامى؟ بولماسه، صالقون صوبلەن كامپريس قويوب قاريق. (ئەتيسى جواب بيرمى. قزينڭ يوزينه قاراب، اوڭ قولى ايله نرسەلردر اشارت قيلا.)

نافزه – ئەتييم! نيك، دەشمى سڭ..؟

فاطمه – (موڭايوبقنه، اختيارسز) قزم! اول بيت سويلى آلمى، آنڭ صول ياق قول آياغى ده بر نرسەدە طويمى. (نافزه، نهايت درجەده قورقوب، آبتراب كيتوب):

نافزه – ئە..! ياربى، خدايم! آلاى بولغاچ، پاراليچ صوقغاندر، ئەنكايم! (يوكروب باروب، ياتقان يرنده ئەتيسن قوچاقلى، ماڭلايندن ئوبه. فاطمه، نافزەنڭ پاراليچ در، ديگان سوزندن، ملطق بلەن آطلغان شيكللى بولا. بيك آرتق قورقوب، عجبسنوب).

فاطمه – پاراليچ...!!! (اوستەل يانندەغى اورندقغه چغلا.)

پەردە توشه.

ایکنچی پەردە

(شولوق بولمه. شولوق دیکاراتسیه: فاطمه بلەن فتاح اوستەل یاننده سویلەشوب اوطورالر.)

فاطمه — ئەی، خدایم! بار ایکان کورەسیلرم..! ایکی کوننلک اچنده، اوچ بالا بلەن ایرسز قالدم. اولغنه یتمسه، تاغی یورط جهازلرمدن‌ده محروم بولوب قالام بیت..! (جلاب) ئەی، ربم! نیندی گنه گناهم بولدی ایکان صوڭ...؟ مینی موندی آور حاللرگه قالدردڭ..! نیچك کنه‌ایتوب توزیم..؟ ایچماسام اوزی صاولغنڭغنه‌ده ئەیتمەدی بیت..! صاولغنده ئەیتکان بولسه، نیچکده ایتوب، طاماغبزدن قصوب بولسه‌ده آزارلاب، آفرنلاب تولی بارغان بولور ایدك.

فتاح — شولای شول، فاطمه خانم! اول بیچاره بر آزغنه خطا اشله‌گان. هیچ بولماسه اوز آغای انی‌دن آلغان بولسه‌ده یارار ایدی. اوز کشیلر بلەن نیچك بولسه‌ده کیلشور ایدك. اول بیت، مرحوم، نورلی بانکالردن ۋیکسل بلەن آلغان.

فاطمه — ئەیتمەایندی، فتاح افندی؛ مینم کورەسیمه قارشیدر شول. کوبمی ایکان صوڭ؟ فتاح افندی؛

بیك كوب بولوب، نرسه‌لرمزنی بارسنده صاتوب بترمه‌سه‌لرگنه یارار ایدی..!

فتاح – بارسی، سیکز یوز صوم قدر بار آخری،

فاطمه – ئه‌ی خدایم! بیگراك كوب ایكان..! صونكی اول قدر آقچه‌نی قایدان چغاررلار ایندی...؟ سیکز یوز صوملق نرسه صاتا باشلاسالر، اوزیگا برصنق قاشیغکده قالماس. بو بالالر بله‌ن، بر کشیسز، بر نرسه‌سز مین نیچك کون ایتارمن...؟ (جلی)

فتاح – فاطمه خانم! بر آزغنه صبرلی بولگز! اوزگزنی اول قدر بورچوماگز ئلی! انشا الله، خدای جون بیرر. خور بولمازسز. قدوس آبظی‌نك بیت، یاقن کورگان دوست ایشلری کوب. انشاالله، آلار سزنی طاشلاماسلار. هربرسی قولندن کیلگان قدر سزگه یاردم ایتارلر. انشاالله، مین‌ده قولدن کیلگان قدر یاردم ایتارمن. نی حال ایته‌سك بیت..! خداینك یازمشی شولایدر کوره‌سك..! صبر ایتودن باشقه چاره یوق، صبر ایتارگه کیراك.

فاطمه – صبر ایتارگه، دیسز ده‌بیت فتاح‌افندی! بیك آور، بیك قین حالگه قالام بیت! نیچك ایتوب کون کوررمن..؟ بو بالالرنی نیچك ایتوب کیچندررمن!؟ بارسندن‌ده بیگراك نافرمه قزغانچ..! (جلی). اول بیت، حاضر جیتوب کیله. درسلرن‌ده‌بیك یاخشی اخلاص قویوب اوقی ایدی. ایندی آنی نیچك

ایتوب اوقوتورمن .؟ هیچ بولماسه، شونی اوقوتوب کشی ایته آلسام‌غنه یارار ایدی.

فتاح – فاطمه خانم! زنهار، اوزگزنی اول قدر اوزمه‌گز! بیك آرتق بورچولساغز، اوزگزگه تاغی آور، تاغیده اوکغایسز بولور. بر آزغنه اوزگزنی طوتارغه طریشگز! دنیاده‌انساننك‌باشینه، نیندی حاللر کیلوب کیتمی.-؟ عمرلك بولماس ئـلی. بارسیده اوته‌ر، کیچه‌ر. انشاالله، خدای‌اوزی یاراتقان بنده‌سن طاشلاماس، خور ایتمه‌س ئلی. ئلی بیت، بتونلای یالغز توگلسز، خدایغه شکر! منه مین‌ده سزنك یاقن کورگان بر کشیگز، قدوس آبظی‌نك میندن باشقه‌ده یاقن کورگان دوستلری کوب، سزنك حالنی بارسیده بله‌لر بیت..! انشاالله قایسیمزده سزنی طاشلامابز ئلی. موندی یاقن کورگان کشیلرنك بولوی اوزی بر نعمت. بوسینه‌ده شکر ایتارگه کیراك.

فاطمه – (بر آز جوانغان، باصلغان کبك بولوب) :

فاطمه ــ ایی، آنسی‌ده درست! فتاح افندی! شولای شول ..؛ بیچاره،اوزی؛ آرالاشقان، یوروشکان کشیلرن بیك یاقن، بیك دوست‌کوره طورغان‌ایدی. انشا الله، آلارده اوزلرینك یـاقن دوستینـك یتیم بالالرن طاشلاماسلر. بر آزغنه بولسه‌ده یاردم قیلورر، بولشورلر.

فتاح – خدای نصیب ایتسه، برمزده طاشلامابز. براو یرانگاچ اوزگزده بوش طورمازسز ئلی. سز ئلی، سزنڭ بیت، خدایغه شکر، فاطمه خانم! قولگزده هنرگز بار. تگو، تگه؛ چیگو، چیگه بلهسز. اش آلوب اوزگزده برآز اشلارسز. قولنده هنری بولغان کشی، دنیاده آچ قالمی. خدای تعالی، تیك صاولقغنه بیرسون!

فاطمه -- ای، فتاح، افندی! آنسی بیك درست! خدایغه شکر، شولای هنرسز توگل. انشاالله، صاولغم بولسه اشدن طارتنمام، خدای نصیب ایتسه اشلارمن. تیك منه، نیچکده بولسه نافزهنیگنه اوقوتا آلسام، اوقوندن طوقتاتماسام یارار ایدی. بتون امیدم، بتون مقصودم؛ شونی اوقوتوب کشی ایتودهگنه. خدای نصیب ایتوب، گیمنازیانی بترگانچهگه قدر اوقوتا آلسام، هیچ اوکنچم قالماس ایدی.

فتاح – انشاالله، فاطمه خانم! خدای نصیب ایتسه بارده بولور. نافزهنیده اوقوتورسز. بزده قولدن کیلگان قدر بولشورمز. خدای نصیب ایتسه آنڭ اوقوون طوقتاتمابز، سز، تیك حاضرگه اوزگزنی بر آزغنه طوتارغه، بورچلماسقه، صبر ایتارگه طریشه کورگز! مین سزدن شونیغنه اوتنهم.

فاطمه – رحمت، فتاح افندی، یاخشی سوزلرگزگه،

مینم کوڭلمنی بر آزغنه باصلدردڭز. ئلی خدایغه شکر، سزنڭ کبك، بزنی یاقن کورگان، یتیملرنڭ حالن آڭلاغان، قزغانغان کشیلر بار. آنسیده بر نعمت.

فتاح ـ شولای، فـاطمه خـانم! بیك درست. بورونغیلر: «یوز صوم آقچەڭ بولغانچه، یوز دوستڭ بولسون!» دیـگانلر. یاقن کورگان کـشیلرنڭ، دوستلرنڭ بولووی یاخشی (ساعتن چغاروب، قاراب): وقتده جیتوب کیله ایـکان! ساعت ١١ ده کیلورگه بـولغانلر ایـدی. کیلورلر ایندی. سـاعت ١١ طولوب کیله.

فاطمه ـ بر خدانیڭ اوزینه طـابشردم ایندی. آخری خیرلی بولسون! کیلسەلر، کیلورلرده یازوب کیتارلر. بیك آورده بیت نی حال ایتەسك..!

(اول آراده، اورتا ایشکدن آصراو قز کیلوب کره)

آصراو قز ـ فـاطمه آپـا! ئلله نیندی کیشلر کیلدی. فتاح آبظی چغوب قاراسون ئلی!

فاطمه ـ ئه..! کیلدیلرمنی؟ شولاردر ایندی..! فتاح افندی! بـارڭز ایندی، زنهار اوزڭز آلوب کوڭز! اوزڭز اوڭغایلاب کورسەتورسز، سویلەشورسز.

فتاح ـ یاری، یاری! مین آلارنی آلوب کروب سویلەشورمن. سز ایندی فاطمه خانم! زنهار اوزڭزنی بر آزغنه طوتارغه طربشڭز آزغنه صبرلی بولـڭز!

فاطمه ـ (کوڭلسزگنه) یارار، یارار! نیچکن، اوزمنی

طوتارغه طريشورمن ايندى. صبر ايتمى حالم يوق.

(فتاح چغوب كيته، فاطمه اوڭ يـاقغه كاراوات يانينه‌راق كيلوب، آلارنڭ كرگانلرن كوته. برنيچه مينوتدن صوڭ اورتا ايشـكدن ايكى مأمور، آكالودچنى، آلارنڭ آرتندن فتاح بولمه‌گه كره‌لر. فتاحدن باشقه‌لرى باشلرن صالوب، باش ايوبـكنه فاطمه بله‌ن ايسانله‌شه‌لر. مـأمورلردن بـرسى قولنده‌غى پـارتفيلن اوستـه‌لـگه قويادە، فتاحغه قاراب):

مأمور ــ (روسچه) افندى! سز ايـنـدى، زنهـار خانمغه بزنڭ نى خدمت بله‌ن كيلـگانمزنى سويله‌ڭز! اوزڭزگه معلوم بيت، قدوس علاموويـچ منصورفنڭ برنيچه بيردن ويكسل ايله آلغان بورچلرى بار ايـكان. شول بورچلرنى توله‌ر ايچون آنڭ آقچه‌لاتا قـالغان صوماسى بولماو سببلى، زاكون بوينچه يورط جهازلرن صاتوب توله‌رگه طوغرى كيله. منه بز حاضر آلارنڭ يورط جهازلرن يازارغه كيلدك. خانم‌نڭ بر آز صبرلى بولولرن، آرتق بورچولماولرن اوتنه‌مز.

فتاح ــ (كنه روسچه) آنڭ ايندى، بواشدن خبرى بار. سز خدمتـڭزنى كورڭز! مين آڭار الـكدن آڭلاتدم. اول ايندى، اوزن طوتـارغه طريشور.

(فاطمه‌غه قاراب):

فتاح ــ فاطمه خانم! سز ايندى، نى سويله‌گانلرن اوزڭزده آڭليسز بيت؟ نرسه‌لرنى يازارغه كيلدك، دى. اوزڭزنى طوتارغه طريشوڭزنى اوتنه.

فاطمه ــ (موڭايوبقنه) آڭـلادم، فـتـاح افندى!

یازسونلر! صبر ایتمی حالم یوق ایندی، چیدارمن. خداینڭ یازمشی شولایدر. (یاولق بلەن کوزلرن طوتوب، طاوشسز، طنسزغنه اوکسوب جلی).

بو آرادە، مأمورلر برگەلەشوب یورط جهازلرن قاریلر. برسی، پارتفیلندن کاغذلرن چغاروب یازا باشلی. ایڭ الك اوستەل ومەخکی اورندقلرنی یازالر. آندن صوڭ بولمە ایشگی یانینه کیلوب، کاموت بلەن کوزگینی: اورتا ایشکنڭ اوڭ طرفینه کیچوب، ماشینانی، ساعتنی کاراواتنی، ایدەنگه جایلگان کاەمنی یازوب چغالر. فتاح بلەن فاطمه بر چیتدەرەك آیاقدە آلارنڭ یازغانلرن قاراب طورالر. صوڭرە ایکنچی بولمەگه کوخناغه کروب آندەغی نرسەلرنیدە یازوب چغالر. شول آرادە قوللرینه قورچاقلرن، اوینچق آطلرن طوتوب منصور بلەن ساجدە کیلوب کرەلر. یوگروب ئەنیارینه صاریلالر. مأمورلر، یازلمی قالغان نرسه یوقمی ایکان، دیب بولمەدەگی نرسەلرنی تاغی بر قات کوزدن کیچرەلر. مەخکی اورندقلرنی طوتوب قاریلر).

ساجدە — ئەنکایم! بولار کملر ئە؟.. نرسەقاریلر؟ قارا ئلی برسی اورندقلربزنی طوتوب قاری! ئلله اورندقلربزنی آلوب کیتەلرمی؟

فاطمه — (کوزلرن سورتوب): یوق، قزم! بر نرسەبزنیدە آلوب کیتمیلر قاریلرغنه.

ساجدە — ئەنکایم! مین بو کشیلردن قورقام. (قورچاغن قوچاقلاب) مینم قورچاغمه تیمەسونلر!

(منصوردە، کچکنه اوینچق آطن قصوب قوچاقلی. تگیلرگه بر تورلی قورقغان صمان قاری. دەشمی بالالرنڭ بو حالن کوروب بارسیدە أثرلەنوب، باشلرن سلکەلیلر):

فاطمه — یوق، قزم! تیمەسلر. (اوز اوزن طوتا

آلمی، اوکسوب جلی باشلی. آکالودچنی ایله مأمورلر آلارنك آرتندن فتاح چیغوب کیتەلر فاطمه منصور بلەن ساجدەنی موینلرندن قوچاقلاب. هوشی کیتکان کبك بولوب، اوستەل یانندەغی اورندقغه باروب اوطورا).

فاطمه — شول، سزنك اوینچقلر کزغنه قالا ایندی، بالالرم! (منصور بلەن ساجدەنی قوچاقلاب، اوکسوب جلی).

پەردە توشه.

اوچونچی پەردە

(کچیروك کنه، عادی بر بولمه. اولٔ یاقده، استینغه یاقن یرده آق اسکاتیرت یابقان پراستوی بر اوستەل. اوستەلنگٔ تورنده بر نیچه ایسکی اورندق. ایکی باشنده برور طابوریتـکار اوستەل لوستونده، نافزەنکٔ کتابلری، یازو اسبابلری، اورتا ایشك که یاقن یرده، اوستی چیسطاغنه آدیال ایله یابلغان، بر باشینه آق طشلی بر مندر قویلغان پراستویغنه بر تیمر کاراوات. کاراوات یاننك کچکنه بر اوستەل، اوستونده نافزەنكٔ کچکنه کوزگیسی، کتابلری و باشقه واق تیاك ئەیبرلری. صول یاقده، اورتـا ایشك ياننده‌راق عادی بر صاندق، صاندق اوستونك یورغـانلر، مندەرلر جییشتریلوب قویلغان صول یاقده، صاندقغه یاقن یرده کچکنه آشخانه‌ایشگی استیناغه یـاقن یرده پوچماقده‌راق، ایدانده کچکنه اسـکامییـکا اوستونده‌ایسکی برقول ماشیناسی. فاطمه خانم عادیگنه‌کولمه کدن، باشینه طاماق‌آستندن جاولق بەیلەگان. ایدانده، قول ماشیناسی یاننده تـکو تکوب اوطوره. نافزەاوکٔ یاقده‌اوستەل یاننده درسلارن حاضرلی، ساجده. ئەنیسی یاننده سیتصی کیسا کلرندن قورچاق یاصاب‌اوطورا. مەصورنی صاندق‌یانینه ایدانـگه کچکنه یورغان، مندەر صالوب یاتقرغانلر. یوقلی. فاطمه اش آراسنده اوزاوزینه سویلەنه):

فاطمه ـ بر اویلاساکٔ، ایس کیتارلك..! هیـچ اویلاماغان یردن، ایکی کون اچنده اوچ بالا بلەن ایرسز قالدم؛ بر آطنه‌آراسنده بتون یورط جهازلرمدن آیرلدم. آزغنه بر زمان اچنده نیندی آورلقلر، نیندی قینلقلر کورمەدم! آدم بـالاسی، بـر تورسه، توزه

ایکان! نی عجب، خدانڭ حکمتی، کچکنه گنه بر ایت کیسه‌گی؛ طاش، تیمر چداماسلق آورلقلرغه چدی..! آلایده، چداساده‌شول ایندی، بیك‌قیینلق بلن چدی. آندی آورلقلرغه، مشقتلرگه چداغان یورەك اوزیده شول ایندی بتونلای سلامت بولمی، ایزلوب، جراحتله‌نوب قالا. (اول آراده، منصور یوقوسندن اویانوب، طوروب اوطورا. فاطمه، آنڭ طورغانن کوروب):

فاطمه — آ..! اوغلمده طوردی! کیل اوغلم، مونڭ! کیل. بالام! (منصور اورنیدن طوروب، کوزلرن اوغالاب ئەنیسی‌یانینه کیلوب اوطورا. آناسی، منصورنی قوچاقلاب ئوبوب)

فاطمه — منه، مینم اوغلم جکت ایچماسام! یوقلابده آلدی، ئەنه قارا ئلی اوغلم! کچکنه آپاڭ نیلر یاصی؟

ساجده — منصور، منه مین‌نیندی ماطور قورچاق یاصادم! (منصورغه قورچاغن کورسته. منصور قورچاقنی قولینه آلوب قارارغه بولا ساجده بیرمی)

ساجده — یوق، بوزارسڭ!

فاطمه — (منصورغه) طشقه چغاسڭ کیلمی‌می اوغلم! بار، کچکنه آپاسی! منصورنی طشقه آلوب چق! بر آز یوقوسی آچلور. آزراق اوینابده کررسز!

ساجده — یاری، ئەنیم! (قورچاقلرن ماشینا آستینه قویوب)

ساجده — قورچاقلر یمه تیمه‌سونلر، ئەنیەم! یاریمی؟

فاطمه — تيمسلر، قزم!

ساجده — (اورنندن طوروب) ئـه‌يـده، منصور!

(منصورنی قولندن طوتوب اورتا ايشكدن آلوب چغوب كيته. نافزه همان اوسته‌ل يانده درسلرن حاضرلی.)

فاطمه — (اوز اوزينه) اشم كوب قالمادی ايندی. آلار درسلرن اوقوب بترگانچه، مين‌ده اشمنی بتررمن. طوقتا! اوچاغمنی ياغوب‌ا آشمنی صالوب كريم! قاينی طورسون. (اشلرن طاشلاب اورنندن طورا، اول آراده نافزه‌ده درسلرن حاضرله‌ب بتره.)

نافزه — (ئه‌نيسی ياننه كيلوب) ئه‌نييم! بتردكمی ئلله؟

فاطمه — يوق، قزم! بتمه‌دی ئلی. بر آزغنه اشلری بار. سز درسلوكزنی اوقوب بتركانچه اشله‌ب بتررمن ايندی. آشمنی صالوب كريم، ديبكنه اشمنی بر آزغه‌غنه قويوب طورام.

نافزه — ئه‌نييم! قای يرلرن تـگه‌سی بار؟ مين اوز درسلرمنی حاضرله‌ب بتردم. شاكرد قزلرم تيز كيلماسلر ئلی. آلار كيلگانچه، مين سينك اشكنی تـگه طوريم. سين‌ده ايركنله‌ب آشكنی صالورسك!..

فاطمه — منه؛ جيك اوچلرن ماشيناده باصتروب چغاسی بار. تل‌سه‌ك شولارنی‌غنه تـگوب آل!

نافزه — يارار ئه‌نييم! (آناسينك اورنينه اوطوروب ماشيناده ئه‌نيسی كورسه‌تكان نرسه‌لرنی تـگه باشلی. فاطمه' صول ياقده‌غی كچكنه ايشكدن آشخانه‌گه چغوب كيته. بر آزدن صولك

اورتا ایشکدن، قولینه بر نیچه کاغد پاکیتلر طوتوب، فتاح کیلوب کره. قولندەغی نرسەلرن اوستەلگە قویوب):

فتاح — آ!.. ماشاالله! قزم، اشده اوطوره ایکان! ایسانمیسز، قزم صاوغنه طوراسزمی؟ (نافزه اورنندن طوروب کیلوب. قول بیروب کوریشه)،

نافزه — خدایغه شکر، فتاح آبظی! اوزگز صاو سلامت یوریسزمی؟

فتاح — اللهغه شکر! بر کویی یوروب طورابز. ئەنییگز ئویده یوقمی ئلله، قزم؟

نافزه — یوق. ئویده. حاضرگنه آشخانەگه چغوب کیتکان ایدی. حاضر کرر. رحیم ایتگز! اوطورگز فتاح آبظی؟

فتاح — یاخشی، رحمت! (اوستەل یانینه، طابوریتکاغه اوطورا. اول آراده فاطمه کیلوب کره. فتاحنی کوروب)

فاطمه — آ!... قوناق بار ایکان!... مینم خبرمده یوق. ایسانمیسز، فتاح افندی! صاوغنه یوریمسز؟

فتاح — خدایغه شکر! اوزگز سلامتکنه طوراسزمی؟

فاطمه — خداینڭ بیرگانینه شکر! حاضرگه بیك راحت، بیك طنچ طورامز. خدای تعالی ایندی، هر قایومزغه صاولقغنه بیرسون!

فتاح — آمین! شولای، فاطمه خانم! هر اشنڭ باشی صاولق. (اوستەل اوستینه قویغان پاکیتلرن کورسەتوب)

فتاح — منه، قزلر یمه بر آزغنه بولەك آلغان ایدمده،

ئویگه قایتووشلی شونی کرتوب، صاولغکزنی بلشوب چغیم، دیب کردم.

فاطمه — رحمت ایندی، فتاح افندی! یتیملرنی حرمتله‌گان اوچون خدای تعالی اوزکزنی حرمتله‌سون!

فتاح — (نافزه‌گه قاراب)نی حال، قزم، نافزه! درسلرکزگه دوام ایته طورغانسزدر بیت؟

نافزه — ایی فتاح آبظی! یوریم، اوقیم.

فاطمه — قزم، ماشالله اوزی‌ده اوقی، شاکردلرده اوقوتا.

فتاح — بارك الله! شولای کیراك شول اوقوقزم! بیك طریشوب اوقو! اوقو، دیگان بیك عزیز نرسه.

فاطمه — ایرکنله‌ب اوطورکز، فتاح افندی! صماوار قویم، چای اچه‌ر بز. (آشخانه‌گه چغا باشلی).

فتاح — قاراکز ئلی، فاطمه خانم! زنهار برده مشقتـله‌نمه‌کز! مینم برده وقتم یوق. ئویده آشقه کوته طورغانلردر. تیزگنه آشاب، بازارغه چغارغه کیره‌ك. بوکون اشلرم بیك کوب، کوره‌سی کشیلرم بار. انشاالله؛ صاو بولساق، چای اچه‌رگه ایرکنله‌ب، پارلاب کیلورمز.

فاطمه — رحیم ایتکز! وقتکز طار بولغاچ آرتق قصتامیم آلای بولسه.

فتاح — شولای، وقتم طار، فاطمه خانم! حاضرگه

قایتیم ئلی. ئەی!.. صورارغەده اونوتقانمن. کچکنەلرگز صاولارمی؟

فاطمه ــ خدایغه شکر! حاضرگنه طشقه چغوب کیتـکانلر ایدی. شونده‌اوینا‌ب یوری طورغانلردر ئلی.

فتاح ــ یاری، صاو بولسونلر! خوش صاو بولوب طورگز ئلی!

فاطمه ــ خوش صاو بولـگز! رحمت، فتاح افندی! ایسکه توشوروب کیلووگزگه.

نافزه ــ خوش سلامت بولـگز، فتاح آبظی!

فتاح ــ خوشگز! سلامت بولـگز! (چغوب کیته.

فاطمه بلەن نافزه، ماشینا یانینه اوطوروب، یا ڭادن اشکەباشلیلر. اوز آرا سویلەشەلر)

فاطمه ــ فتاح آبظاگز طاشلامی ئلی اوز بزنی، قزم! آنڭ شولای ایسکه توشوروب کیلوب، صاولق صوراب کیتووی‌ده بر آز کوڭلنی کوتاره. بیچاره ئەتییڭ‌نڭ آندن باشقه دوستلری‌ده بیك کوب ایدی. آلارنڭ کورەسڭ، دوستلقلری شول قدرگنه بولغان. برسیده کیلوب قارامی. ایسکه‌ده توشورمی طورغانلردر ئلی! اوچاق آلدنده، مای ایسلرینه باشلرن آورتدروب، طابا آشلاری پشروب صیلاغان فـاطمه خانملری اونوتولدی آخری!... بو زمانه‌غی دوست ایشلر شولای‌ایندی. بارچاغنده بارده یاقن، بارسیڭ دوست!..

نافزه ــ یه، ئەنیم! زنهار؛ یوق، بار بلەن باشگنی

آورتدرما ئلی! بزنڭ بیت خدایغه شکر، دوستلرغه قالغان کونمز یوق. اوزبز اشله‌ب، اوزبز کون کوره‌بز. اونوتقانلر ایکان، خیرلی بولسون. کیره‌کاری‌ده شول قدرگنه!..

فاطمه — یوق، قزم! بولایغنه ئه‌یته‌م. خدایغه‌شکر، حالمزدن شکایت قیلورغه برده‌اورن یوق. بیك راحت، بیك طنچ طورابز. بار نرسه‌بزده بار. تیك، دوست کوروب‌یورگان‌کشیلر، کیلوب حال‌خاطر صوراشسالار بر آز بزگه‌ده کوڭللیره‌ك بولور ایدی، دیو بکنه ئه‌یته‌م.

(اول آراده اورتا ایشکدن قوللرینه صومکالرن طوتوب مرغوبه بلان نائله کیلوب کره‌لر).

مرغوبه، نائله — ایسانمیسز فاطمه آپا؟

فاطمه — خدایغه شکر، قزلرم! اوزڭز سلامت یوریسزمی؟

نائله — نافزه آپا! ئلله سزنڭ اشڭز بارمی؟

نافزه — یوق، مین حاضر طاشلیم. مین، تیك سز کیلگانچه‌گه قدرگنه ئه‌نییمه بر آز بولوشیم، دیدم. اوطورڭز! کتابلرڭزنی چغارا طورڭز! حاضر اوقورمز.

(مرغوبه بلان نائله اوسته‌ل یانینه کیلوب صومکالرندن کتابلرن، دفترلرن چغارا باشلیلر)!

فاطمه — بار، قزم! اوقوڭز! مین اوزم، قولده‌غنه تگه‌سی جیرلرن تگه‌رمن، ماشیناده تگوب سزگه طاوش یاصامام. (نافزه اشن طاشلاب اورنندن طورا، اوسته‌ل یانینه کیلوب):

نافزه ــ نو، نیچك! درسلرگزنی حاضرلەدگزمی؟
مرغوبه بلەن نائله ــ حاضرلەدك، نافزه آپا!
(نـافزه. اوستەلنك تورینه اوطوروب آلارنك یـازولارن قاری باشلی. فاطمه اچندنـگنه اوز اوزینه سویلەنه):
فاطمه ــ خدای تعالی ایندی؛ صاولغن بختن گنه بیرسون! قزم، یوز جگت کەطو رورلق. نیندی آورلقلر، نیندی مشقتلر کورمەدك . . ! اول بیچاره، یەب یەش باشی بلەن، بارسینەده میندن آرتق چدادی. یورط جهازلر بزنی یازارغه کیلـگاندەده اول اوزینك درسلرن قالدرمادی. مـکتبندن قالمادی. یەشکنه بالاده بوقدر صبراق، بوقدر چداملق بولور ایکان! خداینك رحمتی . . ! ئلی حاضرده بیت میندن آرتق اشلی! میندن آرتق طریشه. مین ایندی آنك، اوز درسلرنگنه اوقووینەده بیك رضا، بیك سویونەم. ئه اول بیچاره آڭارغەغنه قناعت قیلمی. اوزی اوقی. بـاشقەلرنی اوقوتا. آنك اوستینه میڭاده کوبەی بولوشه. خـدای تعالی، ایرمنی، دولتمنی آلدی. لـکن آنك اورنینه آلاردن مك مرتبه قدرلی مك مرتبه قیمتلی قزم، بالام بار. خدای تعالی ایندی بوسندن‌غنه آیرا کورمەسون!
(نافزه‌همان شاکردلری ایله مشغول. فاطمەده اوز اشنك‌هم‌سوزینه دوام ایته)
فاطمه ــ نیندی‌ایرکن، نی قـدر تیگز، نی چاقلی طنچ وراحت طوردم، لـکن حاضرگی شیکللی، اوزمنك

طورموشمن بر لذت طابقانم هیچ خاطرمده یوق. حاضرده، ئلله نیك طورموش بیك کوکللی، بیك لذتلی طویولا. اوزمنی دنیاده ایك بختلی کشی کبك کورهم. اشلهب، کیراك حاجتلرمنی اوته‌گان صاین غیرتم آرتا، نافزه‌نك طریشوب اوقوغانن، اوقوتقانن کورگان صاین کوکللرم راحتله‌نه، امیدلرم آرتا، منصورم بله‌ن ساجده‌م‌ده یانمده بولسه بتون دنیا مینکی بولا. (اول آراده نافزه درسلرن اوقوتوب بتره، مرغوبه بله‌ن نائله کتابلرن، دفترلرن جییا باشلیلر.)

فاطمه — بتردکمنی، قزم؟

نافزه — بتردك! ئه‌نیم. (نائله کچکنه پرتمانیتندن چغاروب نافزه‌گه آقچه بیره)

نائله — نافزه آپا! منه ئه‌نییم، سزگه اوقوتقان اوچون آقچه یبه‌رگان ایدی.

نافزه — یاخشی، رحمت! (مرغوبه بله‌ن نائله صومکالرن قوللرینه آلوب، ایسانله‌شوب چغوب کیته‌لر، نافزه کچکنه اوسته‌ل یانینه کیلوب، آقچه‌سن جیوب قویا، اول آراده منصور بله‌ن ساجده‌ده یوکرشوب کره‌لر، فاطمه‌ده اشلرن بتروب، تککان نرسه‌سن تولینه طوتوب اوسته‌ل یانینه کیلوب اوطوره.)

فاطمه — منه، کوز نورلرمده کردیلر! (کولوب) سزده اشلرگزنی بتروب قایتدگزمی؟ منه حاضر چای اچاربز. ئه‌نه فتاح آبظا گز سزگه بوله کلارده کیتروب کیتدی. (نافزه، پا کتلردن برسن آچوب منصور بله‌ن ساجده‌گه برر آلمابیره. بولار ایکیسیده شادلانشوب، ئه‌نیلرینه

آلمالرن كورستەلر، ئەنيلري ايكيسن‌ده باشلرندن صيپاب، قوچاقـلاب ئوبه، نافزه اوستەلنك آرغى باشينه اوطوروب ئەنيسى‌نك تـكـكان نرسەسن قارى.)

فاطمه ــ (خلقغه قاراب): منه قاراكز ايندى! بزنى كم ئەيتور، يتيملر، ديب؟ بتون كوكللر بز محبت بلەن طولغان. طورموشمز نيندى كوكللى، حياتمزده نيندى لـذت بار..! يتيملر، شول! يتيملر محبتى، يتيملر حياتى! شونك اوچون كوكللى، لذتلى. ياربى، خدايم! شوشى يتيملردن، شوشى لذتلى حياتدن آيرما.

پرده توشه.

ادبیات کتابلری:

حیات I نچی بولك

اسپای قلم، ماتور تصویر بلەن یازلغان روماندن دنیادە لذتلەنمگان کشی یوقدر دیب بلەم. منه ایك یخشی یازوچیلرمزدن فاتح افندی امیرخانوف قلمی بلەن یازلغان «حیات» اسملی رومان نشر ایتولدی. بو کتابنك غایت تەملی تصویری هر کمگەاوقوب طویماسلق لذت بیرەدر.
برنچی بولگن اوقوغان کشی چداشه آلمیچه ایکنچی بولگن کوتوب طورادر منه تیزدن ایکنچی بولگیده نشر ایتوله.

بهاسی: باری ٤٠ تین.

طانشدق

بو کتابدەبر بای بتچەنك قیلانشی، آنك اوزندە بار دیب فرض ایتکان کمالت بلەن ماقتانووی، روس استودینتی، بای بتچەنك تاتار اینتیلگینتی بلەن معاملەسی. بیك ماتور، قلم بلەن یازلمشدر.

فاتح امیرخانوف اثری، بهاسی: ١٤ تین.

جانلی قورچاقلر

بو کتابدە تاتار قزلرینك جانلی قورچاق بولوب بایلر قویننه آتلووی، برمحررنك شوندی جانلی قورچاقلرنی قزغانوب قوتلدرورغه طرشووی، غایت تەملی قلم بلەن تصویر قیلنغان؛ بناءً علیه اوقوب طویماسلق بر روماندر.

ك. باکیرف اثری. بهاسی: ١٢ تین.

توتون 1

روسلرنىڭ ايڭ مشهور محررلرندن تورگينف اثرى بولغان بو كتاب يخشى يازوچيلرمزدن س. رحمنقلىنىڭ اوستا و ماتور قلمى بلەن ترجمە ايتولدى.

بهاسى: ٥ تين.

هند ايلى

هر كمنىڭ هندستان ديب ايشتكانى باردر. بلەسزمى؟ هندستاننى فيندى كشيلر طوره؛ آنده بيت يتمش ميليون مسلمانده بار منه هندستاننى، آندەغى خلقلرنى دينلرنى والحاصل هندستان خصوصنده تصقەچەغنه معلومات آليم ديگان كشى، بو كتابنى آلسونده اوقوسون.

بهاسى: ١٢ تين.

واق تويەك

بيك قزغا خيالى حكايه. اوقورغه غايت تەملى.

فاتح اميرخانف اثرى بهاسى: ١٢ تين.

عرفه كيچ توشمده

خيالى حكايه. بيك اوستا قلم بلەن يازلغان. اوقوغان صاين اوقيسى كيله.

فاتح اميرخانف اثرى. بهاسى: ٥ تين.

كمنىڭ بالاسى

آول طورمشندن، اير ايله خاتون آراسنده بولغان واقعەنى بيك قزغانچلى تصوير ايته.

ضياء ناصرى اثرى. بهاسى: ٨ تين.

ايدل وقاما نهرنده يولداش

ش. شهيد اللين اثرى بهاسى: ٤٠ تين.

ایکی محبت

اوچ پەردەدە دراما.

بو کتابدە بریکت بلەن بر قزنك سویشولری، یگتنك آناسینە بولغان محبتی، آتا آناسینك، قزنی کوچلەب ایکنچی کشیگە بیرولری، یگت بلەن قزنك بر وقتدە جان تسلیم ایتولری بیك قزغانچ بیك آیانچ صورتدە یازلمشدر.

ع. د. اثری.　　　بهاسی: ۱۲ تین.

قارە طاب

پیتردە بولغان زورغنە بر کانسیرتنی، مسلمانلرنك کانسیرتکە قاراشلرینی ك. افندی باکیرف بیك ماتور، بیك تەملی تصویر بلەن یازمشدر.
بهاسی: ٦ تین.

آول قزی

ماتور، عبرتلی، آول طورمشندن اوچ پەردەلی دراما‌در.
ع. د. اثری:　　　بهاسی: ۱٤ تین.

حسیات باصقچلری

مندرجاتی: یورغان آستی فکرلری، یغلامق بخت، اویلانو، کوك قاپوسی، تاتار کیلونی، فکرچیلر، آناسی قبری یانندە، یاز کونلری وباشقەلر.

بو کتاب حسیاتنك ایك نچکە بیرندن آلنوب جییلغان گوزل بر شعر مجموعەسیدر.

ظ. بشیر اثری. بهاسی: ۸ تین.

قدرلی مینوتلر رومان. فاتح امیرخان اثری. بهاسی ۲۵ تین

حیات I ,, ,, ,, ,, ,, ۴۰ ,,

طانشدق ,, ,, ,, ,, ,, ۱۴ ,,

واق تویه‌ك ,, ,, ,, ,, ,, ۱۲ ,,

خلق قزلری ,, ,, ,, ,, ,, ۱۰ ,,

عرفه کیچ توشمده ,, ,, ,, ,, ,, ۵ ,,

فتح الله حضرت بردن بیشکه قدر ,, ,, ,, ۱۲ ,,

کوکل کوزگیسی شعر ع. حارثف ,, ,, ۱۰ ,,

شوره‌لی قارغاغان آول ع. عبیدی ,, ,, ۱۰ ,,

باشقرد قزی ماهی‌نور ,, ,, ,, ۱۲ ,,

طرش بالا هاجر ابراهیموا ,, ,, ۱۲ ,,

کویلر تاریخی وجرلار بردن بیشکه قدر ,, ۵شر ,,

ایدل وقاما نهرنده یولداش ,, ۴۰ ,,

آلدانمه قزل آلماغه شعر م. اوقه‌صی ,, ,, ۸ ,,

یاپونلر نیگه ایمان کیتره‌لر روسچه‌دن ترجمه ,, ۷ ,,

توتون ,, ,, ,, ,, ۵ ,,

هد ایلی ,, ,, ,, ,, ۷ ,,

برنچی محبت تورگینفدن ترجمه ,, ۵۲ ,,

یتیملر ضیا ناصری اثری « ۱۰ »

صاتاشو قوپریندن ترجمه « ۱۰ »

ایرم فایندی تیاتر « « ۱۰ »

„يول“ كتابخانەسى نشرياتندن

مكتب كتابلرى.

تاتارچە الفبا ى. خليلى اثرى بهاسى ٨ تين.
عربچە الفبا „ „ „ „ ٧ „
علم حال „ „ „ „ ٧ „
علم حال II هم III „ „ „ » ٧شر „
معاملات „ „ „ » ٢٠ »
انبيا تاريخى „ „ „ » ١٢ »
اسلام تاريخى „ „ „ » ٢٥ »
تعليم النحو „ „ „ » ٢٥ »
مسائل حساب II كسر „ „ „ » ٢٠ »
مسائل حساب III تناسب „ „ „ » ٢٥ »
آنا تلى I قرائتدن ع. عصمتى „ » ١٥ »
حساب مسئلەلرى „ „ „ » ٤٠ »
آلتون تاج قرائتدن م. اوقماسى „ » ١٥ »
قزلار قرائتى ظ. بشيرى „ » ١٢ »
بەلەكەى جغرافيە ع. فخرى „ » ١٣ »
عملى ونظرى علم حساب „ „ „ » ٥٠ »
كيميا I ع شناسى » » ٧٥ »
ياشا مكتب قرائتدن ع. د. » » ١٥ »
قصقەچە جغرافيا رشدى صنفلارى اوچون ز. امين ٢٥ »
صرف تركى ترتيب جديد ح كبوترى ١٢ »
اخلاق رشدى اوچون ق. عبدالرحمن ٢٠ »

آدريس: Казань, „ЮЛЪ“

بهاسى ١٠ تين.